Novi list, 19.4.2015, str. 21, A4

Evidencijski broj / Article ID: 15630892
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section: Mediteran

Uz predstavu »radninaslovantigona« u režiji Renate Carole Gatice, u ZKM-u

ŽIVI PULS PRAVDOLJUBLJA

Stranica 6

Presscut d.o.o. -- Domagojeva 2, 10000 Zagreb, Croatia -- tel.: +385 1 4550 385, fax.: +385 1 4550 407 -- www.presscut.hr -- helpdesk@presscut.hr

Novi list, 19.4.2015, str. 26, A3

Evidencijski broj / Article ID: 15630892
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section: Mediteran

Foto ZKM

Uz predstavu »radninaslovantigona« autora Zamina Sequeire i Luciana Delprata, u režiji Renate Carole Gatice, odigran

ŽIVI PULS PRAVDOLJUBLJA

Kad je zviždač središnje američke obavještajne službe Edward Snowden 5. lipnja 2013. godine otkrio britanskom dnevniku Guardianu podatke o tome da američka NSA godinama elektronski prisluškuje i pretražuje sve podatke internetskih korisnika diljem svijeta, oglasila se Antigona 21. stoljeća. Snowden otad uspješno izbjegava progon američkog zakonodavstva, živeći u egzilu, a za medije je izjavio: »Bit ću zadovoljan ako savez tajnih zakona, nejednakog praštanja i neizbježnih izvršnih ovlasti, koji vlada svijetom koji volim, postane vidljiv – makar i samo na trenutak«.

Svojom verzijom drame o Antigoni argentinski autori Zamin Sequeira i Lucian Delprata također pripovijedaju o moći jednog zviždača i hakera u antičkoj drami, poznatog pod imenom Polinika, koji također ruši čitav Kreontov monopolistički sustav kontroliranja informacija. Zbog toga Polinik (za razliku od Snowdena) završi mučki ubijen od strane vlastite obitelji. Antigoni u ovom tumačenju pripada više od borbe za božanske zakone. Zadužena je za otkrivanje i distribuiranje konkretne političke istine o ubojstvu svog brata kao kritičara vladajuće korporacije, s time da je korporacija ujedno i obiteljska tvrtka te istinska ekonomska gospodarica države.

Redateljica Renata Carola Gatica i dramaturginja Jazmin Sequeira uvode nas u TV studio s mnoštvom kamera i TV ekrana gdje Kreont snima i režira vlastite demagoške govore, uznemiravan tek »usputnim« izvještajem o Antigoninoj volji da javno podrži i dalje distribuira Polinikova otkrića o tome da je tobožnja borba protiv terorizma samo pažljivo planirana politička predstava, namijenjena likvidaciji političkih protivnika. Glumac Sreten Mokrović (Kreont) nezaboravnom težinom Putinove ili Obamine smirenosti te silovitom snagom uigranog zlostavljača isijava najprije Kreontov podsmijeh, a zatim i bijes prema Antigoni.

Slojevite uloge

Glumica Anđela Ramljak igra Antigonu s osobitom žestinom riješenosti na bitku do smrti, u registru idealizma i drskosti kakve već dugo (sve od razdoblja mlade Nine Violić) nismo vidjeli na hrvatskim pozornicama.

No osobito je zanimljiva i izvanredno slojevito postavljena uloga Kreontova sina Hemona u izvedbi fenomenalnog, iz predstave u predstavu sve promišljenijeg i emocionalno slojevitijeg Vedrana Živolića. Živolić hvata i duboku melankoliju, pa i životnu poraženost tiraninova sina, prisiljenog robovati nesmiljenom ocu, jednako kao i tragiku nesuđenog buntovnika i stand-up komičara, a uz to i zaljubljeničku, krhku nježnost prema liku Antigone. Živolić i sugestivnim, dikcijski preciznim glasom, koliko i ironično docilnim držanjem, postavlja najzanimljiviji lik ove predstave. Jedino je Živolićev Hemon, naime, još uvijek ranjiv; nije prešao granice života i smrti; još uvijek vlada i kočnicama i adrenalinom strateške bitke – kako za pravednost, tako i za život zaručnice Antigone. Zato je njegov finalni izbor odlaska u smrt s Antigonom ujedno i najbolnije, kazališno najživlje mjesto komada.

Predstava završava urlanjem gomile koja zaposjeda Kreontovu medijsku korporaciju, najavljujući posljedice dugogodišnjeg obmanjivanja potcijenjenih građana.

Pohvaliti treba i sjajnog Petra Leventića u roli Izmene, namjerno satirizirane po modelu tamnih naočala, uske crne suknje i sapunićarskih reakcija Eve Peron ili Jackie Kennedy (čestitke kostimografkinji Doris Kristić). Frano Mašković s briljantnim tragikomičarskim žalcem igra tupoglavu TV kuharicu Euridiku s pregačicom oko struka – ženu koja je toliko isprana od straha da još može jedino dijeliti recepte i lažne osmijehe.

Mitološke životinje

Redateljica Renata Carola Gatica jedina je domaća redateljica koja svjesno preodijeva žene u muškarce i muškarce u žene u svojim predstavama, naglašavajući upravo »maskirnu« dimenziju igranja ovog ili onog roda. Zanimljiv je i način na koji koristi lutke (u izradi Luciana Delprata): one su prava slika ili istinski alter-ego likova, pokazujući s jedne strane svu njihovu nutarnju ružnoću, a s druge strane i njihovu »ulovljenost« u mrtvu materiju. Tako Jasmin Telalović nastupa kao Kreontov savjetnik i prodani intelektualac Tirezija, upadljivo različit od lika rastočene lutke koju drži u ruka-ma. Danijel Ljuboja u liku Zborovođe ili TV voditelja pogođeno utjelovljuje svakog srama lišeno licemjerje suvremenih medija.

Performans mučenja Antigone izveden pomoću komadanja stvarne kokoši na sceni nije kazališna inovacija, ali izvanredno točno pogađa atmosferu državnog terora. Upravo izjednačenje likova antičke drame kao mitoloških »životinja« prepoznatljivo svježe krvi, u kombinaciji s komadanjem stvarnih životinja na sceni, čini ovu predstavu potresnim i važnim umjetničkim događajem.

Svojom verzijom drame o Antigoni argentinski autori Sequeira i Delprata pripovijedaju o moći jednog zviždača i hakera, koji poput Snowdena, ruši Kreontov monopolistički sustav kontroliranja informacija

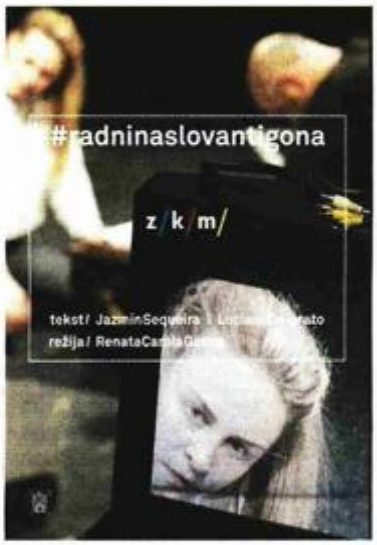
Presscut d.o.o. -- Domagojeva 2, 10000 Zagreb, Croatia -- tel.: +385 1 4550 385, fax.: +385 1 4550 407 -- www.presscut.hr -- helpdesk@presscut.hr

Novi list, 19.4.2015, str. 27, A4

Evidencijski broj / Article ID: 15630892
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section: Mediteran

u u ZKM-u

Istaknimo i izvrstan dramski predložak, čije rečenice na rubu groteske još jednom potvrđuju da politička predstava treba tekst koji nadilazi zapaljive polit-parole u kombinaciji s lakonskim rečenicama glumačke svakodnevice. Politička predstava treba jezik i izgrađenu misao pravdoljublja, inače se, kako su u ratnim godinama napisali Horkheimer i Adorno, pretvara u »plitku fascinaciju zlom, a zlo je dakako hipnotički fascinantno zato da bi se činilo neporecivim«. Govoreći pak o pedagoškoj dimenziji Antigone na sceni ZeKaeM-a, predstavu bi trebale vidjeti srednjoškolske i studentske generacije, kao predložak za izgradnju građanske kulture u razredu.

Nataša GOVEDIĆ